

SILABUS PREDMETA

1. Studijski program: Pravo – Opšte pravo; Pravo, bezbednost, kriminalistika
2. Vrsta i nivo studija: Osnovne akademske studije
3. Naziv predmeta: Sociologija
4. Naziv predmeta na engleskom jeziku: Sociology
5. Nastavnik: Srđan Damjanović/Borislav Grozdić
6. Status predmeta: Obavezan predmet na osnovnim akademskim studijama
7. Broj ESPB: 7
8. Semestar u kojem se sluša: I semestar
9. Uslov: /

10. Cilj predmeta: Upoznavanje sa osnovnim pitanjima i problemima sociologije, njenim nastankom, razvojem i metodom, pojmovima društvenog procesa i pravne regulacije, globalne društvene strukture, institucionalnog sistema, kulture, ličnosti i promena u savremenom društvu
11. Isxod predmeta:
Očekuje se da savladavanjem programa predmeta student uspešno može da:
 - razume i koristi osnovne pojmove i terminologiju iz oblasti sociologije;
 - objasni odnos između društvenih grupa i osnovne fenomene savremenog društva (društvenu strukturu, institucionalni sistem, kulturu i promene u savremenom društvu kao i mesto i ulogu pravnih institucija u globalnoj društvenoj strukturi);
 - koristeći sociološku argumentaciju i empirijska istraživanja, bude u stanju da sagledava i formuliše aktuelne probleme srpskog i globalnog društva;
12. Osnovna literatura: Milovan Mitrović, *Sociologija*, Pravni fakultet za privredu i pravosuđe: Novi Sad, 2018;
13. Dopunska stručna literatura i internet izvori: Entoni Gidens, *Sociologija*, Ekonomski fakultet u Beogradu: Beograd; Zoran Stojiljković (prir.), *Politička sociologija savremenog društva*, Zavod za učenike: Beograd, 2014,
14. Broj časova aktivne nastave: 60 časova
15. Teorijska nastava: 30 časova
16. Praktična nastava / stručna praksa: 30 časova
17. Metode izvođenja nastave: Usmena predavanja ilustrovana Pauer Point prezentacijama, individualni i grupni radovi, interaktivni oblici nastave, prezentacije, diskusione grupe, video-projekcije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate
18. Ocenjivanja i provere znanja: maksimalan broj poena 100

Plan realizacije teorijske nastave po nedeljama:

R.B.	REDNI BROJ RADNE NEDELJE	NAZIV TEMATSKE JEDINICE	METODE IZVOĐENJA NASTAVE (iz knjige predmeta)	OSNOVNA LITERATURA (navesti literaturu i strane iz učenika koje se tog dana obrađuju)	DODATNA LITERATURA I IZVORI (stručna literatura, internet izvori, zakoni i sl.)
1.	Prva radna nedelja	UPOZNAVANJE STUDENATA SA NAČINOM PREDAVANJA, OCENJIVANJEM I VREDNOVANJEM NJIXOVOG RADA; TEMA 1 KAKO NASTAJE I ČEMU SLUŽI SOCIOLOGIJA	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata	1. Nastanak i zadaci sociologije (str. 11-14) 2. Sociologija kao „nauka društvene krize“ (str. 14-16) 3. Pluralizam teorijskih i metodoloških pristupa u sociologiji (str. 16-21)	
2.	Druga radna nedelja	TEMA 1 KAKO NASTAJE I ČEMU SLUŽI SOCIOLOGIJA	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata	4. Sociologija: pojam, predmet i kategorije (str. 27-34). 5. Društveni determinizam, sociološki zakoni i objašnjenje u sociologiji (str. 37-41) 6. Elementi, postupci i tehnike sociološkog metoda; metode za prikupljanje podataka (str. 41-44) 7. Metode za sređivanje, prikazivanje, analizu i tumačenje podataka (str. 44-49)	
3.	Treća radna nedelja	TEMA 2 DRUŠTVENI PROCESI I PRAVNA REGULACIJA	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata	8. Društveni procesi i pravni odnosi (str. 63-66) 9. Struktura društvenog delovanja: akteri, ljudske potrebe i predmeti i sredstva (str. 66-72) 10. Struktura društvenog	

				delovanja: interesi, vrednosti i društvena pravila (str. 72-81)	
4.	Četvrta radna nedelja	TEMA 2 DRUŠTVENI PROCESI I PRAVNA REGULACIJA	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata	11. Ljudski rad i društvene norme; podela rada (str. 81-91) 12. Populaciona politika i pravo (str. 114-124)	
5.	Peta radna nedelja	TEMA 3 GLOBALNA DRUŠTVENA STRUKTURA I PRAVO	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata	13. Pravo povezuje globalnu društvenu strukturu i institucionalni sistem (str. 133-136) 14. Dimenzije i elementi globalnog društva i institucionalnog sistema (str. 137-141) 15. Društvene grupe i njihova prava: pojam i vrste društvenix grupa (str. 141-145)	

6.	Šesta radna nedelja	TEMA 3 GLOBALNA DRUŠTVENA STRUKTURA I PRAVO	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata	16. Brak, porodica i pravo (str. 146-155) 17. Nacije i etnička prava u savremenim društvima (str. 174-182) 18. Društvena moć i pravo (str. 184-192)	
7.	Sedma radna nedelja	I KOLOKVIJUM			
8.	Osma radna nedelja	TEMA 4 INSTITUCIONALNI SISTEM I PRAVO	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata	19. Birokratska organizacija (str. 225-229) 20. Politika – veština upravljanja društvom (str. 244-246) 21. Država globalna politička ustanova: pojam, struktura i funkcije; oblici i tipovi državne vlasti (str. 246-250)	
9.	Deveta radna nedelja	TEMA 4 INSTITUCIONALNI SISTEM I PRAVO	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata	22. Političke stranke i pokreti (str. 250-253) 23. Pravna država i građansko društvo (str. 255-257) 24. Pravo na informacije: javnost, javno mnjenje i mas-mediji (str. 257-264)	
10.	Deseta radna nedelja	TEMA 5 KULTURA, LIČNOST I PRAVO	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata	25. Pojam i elementi kulture (str. 265-269) 26. Religija i pravo (str. 274-282) 27. Normativni kulturni obrasci: običaji i moral (str. 283-289)	

11.	Jedanaesta radna nedelja	TEMA 5 KULTURA, LIČNOST I PRAVO	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata	28. Pravna kultura – jedinstvo pravne svesti i pravne prakse (str. 312-317) 29. Društvena kontrola i socijalne devijacije (str. 329-332)	
12.	Dvanaesta radna nedelja	TEMA 6 PROMENE SAVREMENOG DRUŠTVA	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata	30. Društveni rizici i izazovi globalizacije (str. 376-383) 31. Ekonomska globalizacija (str. 383-388) 32. Političko – pravna globalizacija (str. 388-391)	
13.	Trinaesta radna nedelja	TEMA 6 PROMENE SAVREMENOG DRUŠTVA	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata	33. Globalizacija u kulturi (str. 391-396) 34. Srpsko društvo i evropske integracije (str. 403-412)	
14.	Četrnaesta radna nedelja	SOCIOLOGIJA I POSEBNE OBLASTI: SOCIOLOGIJA RATA I SOCIOLOGIJA ZDRAVLJA;	Usmena predavanja ilustrovana u Pauer Point-u, interaktivni oblik rada sa studentima uz diskusije i iznošenje mišljenja studenata		
15.	Petnaesta radna nedelja	II KOLOKVIJUM			

Plan realizacije praktične nastave (vežbi) po nedeljama:

R.B.	REDNI BROJ RADNE NEDELJE	NAZIV TEMATSKE JEDINICE	METODE IZVOĐENJA NASTAVE (iz knjige predmeta)	OSNOVNA LITERATURA (navesti literaturu i strane iz učenika koje se tog dana obrađuju)	DODATNA LITERATURA I IZVORI (stručna literatura, internet izvori, zakoni i sl.)
1.	Prva radna nedelja	UPOZNAVANJE SA ZADACIMA I NAČINOM RADA NA VEŽBAMA; UPUTSTVO ZA IZRADU SEMINARSKOG RADA	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projeksije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate		
2.	Druga radna nedelja	TEMA 1 KAKO NASTAJE I ČEMU SLUŽI SOCIOLOGIJA	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projeksije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate	1. Nastanak i zadaci sociologije (str. 11-14) 2. Sociologija kao „nauka društvene krize“ (str. 14-16) 3. Pluralizam teorijskih i metodoloških pristupa u sociologiji (str. 16-21)	
3.	Treća radna nedelja	TEMA 1 KAKO NASTAJE I ČEMU SLUŽI SOCIOLOGIJA	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projeksije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate	4. Sociologija: pojam, predmet i kategorije (str. 27-34). 5. Društveni determinizam, sociološki zakoni i objašnjenje u sociologiji (str. 37-41) 6. Elementi, postupci i tehnike sociološkog metoda; metode za prikupljanje podataka (str. 41-44) 7. Metode za sređivanje, prikazivanje, analizu i tumačenje podataka (str. 44-49)	

4.	Četvrta radna nedelja	TEMA 2 DRUŠTVENI PROCESI I PRAVNA REGULACIJA	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projkcije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate	8. Društveni procesi i pravni odnosi (str. 63-66) 9. Struktura društvenog delovanja: akteri, ljudske potrebe i predmeti i sredstva (str. 66-72) 10. Struktura društvenog delovanja: interesi, vrednosti i društvena pravila (str. 72-81)	
5.	Peta radna nedelja	TEMA 2 DRUŠTVENI PROCESI I PRAVNA REGULACIJA	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projkcije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate	11. Ljudski rad i društvene norme; podela rada (str. 81-91) 12. Populaciona politika i pravo (str. 114-124)	
6.	Šesta radna nedelja	TEMA 3 GLOBALNA DRUŠTVENA STRUKTURA I PRAVO	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projkcije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate	13. Pravo povezuje globalnu društvenu strukturu i institucionalni sistem (str. 133-136) 14. Dimenzije i elementi globalnog društva i institucionalnog sistema (str. 137-141) 15. Društvene grupe i njihova prava: pojam i vrste društvenix grupa (str. 141-145)	

7.	Sedma radna nedelja	I KOLOKVIJUM			
8.	Osmo radna nedelja	TEMA 3 GLOBALNA DRUŠTVENA STRUKTURA I PRAVO	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projekcije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate	16. Brak, porodica i pravo (str. 146-155) 17. Nacije i etnička prava u savremenim društvima (str. 174-182) 18. Društvena moć i pravo (str. 184-192)	
9.	Deveta radna nedelja	TEMA 4 INSTITUCIONALNI SISTEM I PRAVO	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projekcije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate	19. Birokratska organizacija (str. 225-229) 20. Politika – veština upravljanja društvom (str. 244-246) 21. Država globalna politička ustanova: pojam, struktura i funkcije; oblici i tipovi državne vlasti (str. 246-250)	
10.	Deseta radna nedelja	TEMA 4 INSTITUCIONALNI SISTEM I PRAVO	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projekcije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate	22. Političke stranke i pokreti (str. 250-253) 23. Pravna država i građansko društvo (str. 255-257) 24. Pravo na informacije: javnost, javno mnjenje i mas-mediji (str. 257-264)	
11.	Jedanaesta radna nedelja	TEMA 5 KULTURA, LIČNOST I PRAVO	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projekcije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate	25. Pojam i elementi kulture (str. 265-269) 26. Religija i pravo (str. 274-282) 27. Normativni kulturni obrasci: običaji i moral (str. 283-289)	

12.	Dvanaesta radna nedelja	TEMA 5 KULTURA, LIČNOST I PRAVO	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projekcije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate	28. Pravna kultura – jedinstvo pravne svesti i pravne prakse (str. 312-317) 29. Društvena kontrola i socijalne devijacije (str. 329-332)	
13.	Trinaesta radna nedelja	TEMA 6 PROMENE SAVREMENOG DRUŠTVA	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projekcije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate	30. Društveni rizici i izazovi globalizacije (str. 376-383) 31. Ekonomska globalizacija (str. 383-388) 32. Političko – pravna globalizacija (str. 388-391)	
14.	Četrnaesta radna nedelja	TEMA 6 PROMENE SAVREMENOG DRUŠTVA	Interaktivni oblik rada sa studentima, video-projekcije, projektni zadaci, studije slučaja, diskusije i debate	33. Globalizacija u kulturi (str. 391-396) 34. Srpsko društvo i evropske integracije (str. 403-412)	
15.	Petnaesta radna nedelja	II KOLOKVIJUM			

TEME ZA SEMINARSKE RADOVE:

- Seminarski rad izrađuje se na osnovu spiska predloženih tema uz mogućnost dopunskog izbora u konsultaciji sa predmetnim nastavnikom.
- Seminarski rad, u obimu od 10.000 do 15.000 karaktera, sa naslovnom stranom (naznaka Univerziteta i Fakulteta, naslov i vrsta rada, ime i broj indeksa autora, ime mentora, mesto i datum), kao i obaveznim zaključkom i spiskom korišćenih izvora (stručna literatura, pravni i internet izvori), dostaviti u papirnoj ili elektronskoj verziji. Uputstvo za pisanje seminarskih radova studenti mogu da preuzmu sa internet stranice fakulteta.

Predlozi tema:

Uz konsultaciju sa profesorom student može izabrati i temu iz oblasti sociologije koja nije uključena u spisak predloženih tema

Sociološke metode

Brak, porodica, pravo

Prava generacija i polova

Prava etničkih zajednica

Društvena moć i pravo

Pravo svojine

Političke organizacije i pravo

Država i korupcija

Pravna država i građansko društvo

Pravo na informacije

Javnost, javno mnjenje i mas mediji

Religija

Ekonomska globalizacija

Političko-pravna globalizacija

Migracije i porast nacionalizma u Evropi

Srpsko društvo i evropske integracije

Anomija društva u Srbiji

Populaciona politika i prosečna starost u Srbiji

PREDISBITNE OBAVEZE

Nabrajanje predisbitnih obaveza:

1. Aktivnost u toku predavanja
2. Praktična nastava – vežbe
3. Kolokvijumi
4. Seminarski rad

- način ispitivanja: Usmeni ispit, pismeni ispit.
- koje tematske jedinice su obuhvaćene ispitom/kolokvijumom
- način provere stečenih kompetencija

NAČIN FORMIRANJA OCENE

Predispitne obaveze	Poena	Završni ispit	Poena
Aktivnost u toku predavanja	10	pismeni ispit	40
Praktična nastava – vežbe	10	usmeni ispit	
Kolokvijumi (I i II)	25		
Seminarski rad	15		

ISPITNA PITANJA

Studenti pripremaju ispit iz u benika Milovan M. Mitrović, Sociologija, Pravni fakultet za privredu i pravosuđe, Novi Sad 2018, na osnovu slede ix ispitnix pitanja:

1. Nastanak i zadaci sociologije (str. 11-14)
2. Sociologija kao „nauka društvene krize“ (str. 14-16)
3. Pluralizam teorijskix i metodološkix pristupa u sociologiji (str. 16-21)
4. Sociologija: pojam, predmet i kategorije (str. 27-34)
5. Društveni determinizam, sociološki zakoni i objašnjenje u sociologiji (str. 37-41)
6. Elementi, postupci i tehnike sociološkog metoda; metode za prikupljanje podataka (str. 41-44)
7. Metode za sređivanje, prikazivanje, analizu i tumačenje podataka (str. 44-49)
8. Društveni procesi i pravni odnosi (str. 63-66)
9. Struktura društvenog delovanja: akteri, ljudske potrebe i predmeti i sredstva (str. 66-72)
10. Struktura društvenog delovanja: interesi, vrednosti i društvena pravila (str. 72-81)
11. Ljudski rad i društvene norme; podela rada (str. 81-91)
12. Populaciona politika i pravo (str. 114-124)
13. Pravo povezuje globalnu društvenu strukturu i institucionalni sistem (str. 133-136)
14. Dimenzije i elementi globalnog društva i institucionalnog sistema (str. 137-141)
15. Društvene grupe i njihova prava: pojam i vrste društvenix grupa (str. 141-145)
16. Brak, porodica i pravo (str. 146-155)
17. Nacije i etnička prava u savremenim društvima (str. 174-182)

18. Društvena moć i pravo (str. 184-192)
19. Birokratska organizacija (str. 225-229)
20. Politika – veština upravljanja društvom (str. 244-246)
21. Država globalna politička ustanova: pojam, struktura i funkcije; oblici i tipovi državne vlasti (str. 246-250)
22. Političke stranke i pokreti (str. 250-253)
23. Pravna država i građansko društvo (str. 255-257)
24. Pravo na informacije: javnost, javno mnjenje i mas-mediji (str. 257-264)
25. Pojam i elementi kulture (str. 265-269)
26. Religija i pravo (str. 274-282)
27. Normativni kulturni obrasci: običaji i moral (str. 283-289)
28. Pravna kultura – jedinstvo pravne svesti i pravne prakse (str. 312-317)
29. Društvena kontrola i socijalne devijacije (str. 329-332)
30. Društveni rizici i izazovi globalizacije (str. 376-383)
31. Ekonomska globalizacija (str. 383-388)
32. Političko – pravna globalizacija (str. 388-391)
33. Globalizacija u kulturi (str. 391-396)
34. Srpsko društvo i evropske integracije (str. 403-412)

Studenti koji optiraju za najvišu ocenu (10) pored osnovne ispitne materije spremaju i dodatnu literaturu: ȚorȚ Ricer, Savremena sociološka teorija i njeni klasični koreni, Službeni glasnik, Beograd 2012. (Teorije globalizacije str. 393-436)